

Szálinger Balázs

Siegfried-idill,
avagy Egy barátság vége

Színmű zenével, egy részben, magyar nyelven

ÖSBEMUTATÓ

2018. május 13. 19:00, Ódry Színpad

További előadás: május 19. 11:00, Ódry Színpad

Szövegíró: **Szálinger Balázs**

Rendező: **Kálloy-Molnár Péter**

Koncepció: **Ókovács Szilveszter**

Díszlettervező: **Székely László**

Jelmeztervező: **Győri Gabi**

Koreográfus: **Venekei Marianna**

Játékmester: **Tóth Erika**

Zenei vezető, karmester: **Köteles Géza**

Richard Wagner: **Kőrösi András**

Friedrich Nietzsche: **Csémy Balázs**

Cosima Wagner: **Schell Judit**

Elisabeth: **Létay Dóra**

Balettművészek:

Pokhodnykh Ellina, Kovács Noel Ágoston

Közreműködik: a **Magyar Állami Operaház Zenekara**

A Wagnernél harminc évvel fiatalabb Nietzsche egy teljes évtizedet töltött a zeneszerző bűvöletében, de kapcsolatuk jóval több volt annál, mint hogy bálvány és rajongója viszonyaként tekintsünk rá. „A Ring gyűrűi” évad keretében az Opera, összművészeti szerepvállalásához híven a kettejük barátságáról szóló új magyar dráma megírására kérte fel Szálinger Balázst, a József Attila-díjas költőt, színműírót, korunk egyik legtehetségesebb alkotóját. Az operatörténeti alaphelyzetű műben a fennmaradt dokumentumok alapján a két génusz közötti generációs különbségtől a zeneesztétikán át a nagy filozófiai kérdésekig, vagy akár az emberi gyengeségekig sok minden terítékre kerül. Közben felcsendül a *Siegfried-idill* hátborzongatóan szép muzsikája, amely egy sosem volt, vágyott életérzésről mesél.

A színmű „Nietzsche elméjében és a valóságban játszódik”. Weimarban vagyunk, a közel egy évtizede elborult elmével vegetáló filozófus szobájában, akit húga, a Nietzsche Archívumot megalapító, később az életművet jelentősen meghamisító Elisabeth ápol. 1898. május 22-e van, Wagner születésnapja, aki tizenöt éve hunyt el Velencében, nem sokkal azelőtt, hogy Nietzsche befejezte volna fő művét, az *Im-igyen szól a Zarathustrát*. Wagner örökségét felesége, Cosima viszi tovább, aki nemcsak gondozza a hagyatékot, hanem a Bayreuth-i Ünnepi Játékokat is irányítja. Az előadás víziójában visszaemlékezések, vélt és valós események idéződnek meg Wagner nagyhatású zeneműveinek kíséretében, amelyeket Köteles Géza karmester-zeneszerző válogatott és vezényel.

A Siegfried-idill

A felesége születésnapjára írt szerelmi vallomás ősbemutatóját meglepetés koncertként maga Wagner vezényelte tribscheni házukban 1870 karácsonyának reggelén. A család ekkor II. Lajos döntésének következtében az idilli svájci városkában élt, száműzetésük ellenére tovább élvezve a bajor király támogatását. Wagner ebben az évben hivatalosan is elvehette Liszt Ferenc lányát, Cosimát, akit barátja, Hans von Bülow zongoraművész, karmester mellől szeretett el. A fiatal klasszika-filológus, a Bázeli Egyetem professzora, Friedrich Nietzsche rendszeresen vendégeskedett náluk, jelen volt egyetlen fiuk születésekor is. Wagner ebben az időben a *Siegfried* opera félbehagyott partitúráján dolgozott, amelynek „mellék-műve” ez a különleges, utolsó operájába, a *Parsifal*ba is beleszótt szimfonikus köszöntő.

Ariadné és Dionüszosz

Nietzsche, akit élete végéig betegségek kínoztak, nem ismerhette meg a magánéleti idillt. A szellemi, lelki társként vágyott nő számára csupán plátói szerelem formájában létezett. Ilyen érzések fűzték Cosima Wagnerhez is, de vágyait szégyenérzetből, illetve a mester iránti rajongásból elfojtotta. Képzeletében mitizálta a szerelmi háromszög-történetet: Ariadnét Cosima testesítette meg, Thészeuszt Wagner, Naxosz szigetét Tribschen, Dionüszoszt pedig Nietzsche, aki a végső összeomlásakor tett csak vallomást, az alábbi levelet küldve az imádott asszonynak: „*Ariadne, ich liebe dich! Dionysos.*”